

Landsbygds- och Infrastrukturdepartementet
Diarienummer LI2024/02222

Till: li.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till
li.jl@regeringskansliet.se

Remissvar: SOU 2024:73 Juridiska personers förvärv av lantbruksegendom genom testamente

Bakgrund

Giva Sverige är en branschförening som arbetar för tryggt givande. Vi representerar drygt 200 svenska civilsamhällesorganisationer med olika ändamål, av olika storlek och på olika platser i landet. Våra medlemsorganisationer bidrar till samhällsutvecklingen och välfärden; de arbetar för samhällets mest utsatta, för barn och unga, för klimatet och inom avancerad vård och omsorg. År 2023 samlade de tillsammans in 11,5 miljarder kronor från privat sektor varav allmänheten bidrog med 7,4 miljarder kronor genom gåvor och testamenten. Av dessa stod testamenten för 1,9 miljarder. Ett livskraftigt civilsamhälle med en balanserad och långsiktig finansiering är en grundbult för engagemang, demokrati och fri debatt.

Sammanfattning

Testamenten är en viktig inkomstkälla för flera av Giva Sveriges medlemmar, och bland kvarlåtenskapen ingår också olika typer av fastigheter och egendom. Förslaget i SOU 2024:73 att införa ett generellt krav på förvärvsprövning vid juridiska personers förvärv av lantbruksegendom genom testamente har goda syften, särskilt avseende att motverka spekulativt ägande. Det är dock viktigt att ett sådant krav inte får negativa konsekvenser för testamenterade gåvor till ideella organisationer och därmed sektorns möjlighet att finansiera sin verksamhet. Av detta skäl framhåller Giva Sverige betydelsen av att införa ett uttryckligt undantag från kravet på förvärvsprövning för ideella organisationer, på samma sätt som redan gäller för Allmänna arvsfonden.

Motivering

Den ideella sektorn fyller en avgörande funktion för samhällets välfärd och utveckling. Ideella organisationer arbetar för allmännyttiga ändamål och är redan undantagna från kapitalvinstbeskattning vid försäljning av fastigheter. Testamenterade fastigheter förvärfvas inte av ideella organisationer för långsiktig förvaltning eller spekulation, utan för att så snabbt och effektivt som möjligt säljas till förmån för organisationernas

Giva Sverige
Swedish Fundraising Association

Box 17011, Krukmakargatan 21, SE-104 62 Stockholm
+46 (0) 8 677 30 90
info@givasverige.se www.givasverige.se

verksamhet. Därmed står dessa organisationers hantering av fastigheter i överensstämmelse med lagens syfte.

Om ett undantag för ideella organisationer inte införs finns en rad risker för negativa konsekvenser:

1. Ökade administrativa bördor och längre handläggningstider

Förvärvsprövning skapar tidskrävande administrativa processer som leder till fördröjningar vid försäljning, med försämrad likviditet och verksamhetskapacitet för organisationerna som följd.

2. Risk för kapitalvinstbeskattning

Om ideella organisationer tvingas låta dödsboet sälja fastigheten i stället för att ta emot den direkt, kan kapitalvinstskatt uppstå. Detta innebär minskade resurser för det ändamål som testatorn avsåg att gynna.

3. Negativ påverkan på allmänhetens vilja att testamentera egendom

Oklarheter och risker kopplade till mottagande av testamenterade fastigheter kan minska människors benägenhet att testamentera egendom till ideella organisationer, vilket på sikt innebär minskade resurser för viktiga samhällsinsatser.

Förslag

För att säkerställa effektiv användning av testamenterade fastigheter för samhällsnyttiga ändamål föreslås ett uttryckligt undantag för ideella organisationer från kravet på förvärvsprövning vid mottagande av testamenterade fastigheter, i linje med det undantag som redan gäller för Allmänna arvsfonden.

Ett sådant undantag skulle inte motverka lagens syften, utan snarare bidra till att tydliggöra de särskilda omständigheter som gäller för ideella organisationers förvärv av lantbruksegendom genom testamente, och genom detta stärka civilsamhällets förutsättningar till finansiering och att effektivt bidra till samhällsutvecklingen.

Stockholm den 26 mars 2025

Charlotte Rydh

Generalsekreterare Giva Sverige

Bilaga 1 – Giva Sverige medlemslista

A Non Smoking Generation	Erikshjälpen
Act Svenska kyrkan	Ett hjärtligt Värmdö
ActionAid	Fonden för mänskliga rättigheter (MR-fonden)
Afrikagrupperna	Fonden för psykisk hälsa
AjaBajaCancer	Forska Utan Djurförsök
Al-Ayn for Social Care Sweden	Framtidsjorden
Alzheimerfonden	Fredens Hus
Amnesty International	Friluftsförbundet
Amref health Africa	Frisk och Fri - Riksföreningen mot
Anhörigas Riksförbund	ätstörningar
Artikel2	Frälsningsarmén
Astma- och Allergiförbundet	FUB
Asylrättscentrum	Föreningen Fairtrade Sverige
Autism Sverige	Föreningen Tilia
Barncancerfonden	Föräldralösa Barn
Barndiabetesfonden	Gambiagrupperna
Barnens Skyddsnät	Gotlands Stadsmission
Barnfonden	Greenpeace Norden
Barnrättsbyrå	Göteborgs Räddningsmission
Berättarministeriet	Göteborgs Stadsmission
BirdLife Sverige	Hand in Hand Sweden
Blodcancerförbundet	Havsmiljöfonden
Blomsterfonden	Hela Människan
BRIS	Hjärnfonden
Brottsofferjouren Sverige	Hjärtebarnsfonden
Bröstcancerförbundet	Hjärt-Lungfonden
Bufff Sverige	Human Bridge
Cancer- och Allergifonden	Human Rights Watch Scandinavia
Cancerfonden	Insamlingsstiftelsen
CancerRehabFonden	Hundstallet
Chemsec	Håll Sverige Rent
ChildX	Hörselskadades Riksförbund - HRF
Civil Rights Defenders	Ideella föreningen En Frisk Generation
Clowner utan Gränser	Ideella föreningen Furuboda Åhus
Convictus	Individuell Människohjälp - IM
Diakonia	Insamlingsstiftelsen Choice
Djurens Rätt	Insamlingsstiftelsen Regnbågsfonden
Djurskyddet Sverige	International Rescue Committee
Dyslexiförbundet	Insamlingsstiftelse (RESCUE)
ECPAT Sverige	
Ericastiftelsen	

Internationella Kvinnoförbundet för
Fred och Frihet, IKFF
Islamic Relief
Jontefonden
Kalmar Stadsmission
Karlstad Stadsmission
KFUM Sverige
Kodcentrum
Kompis Sverige
Korpen Svenska
Motionsidrottsförbundet
Kristna Fredsrörelsen
Kvinna till Kvinna
Let's Make Love Great Again
Lilla Barnets Fond
Läkare i Världen
Läkare Utan Gränser
Läkarmissionen
Läxhjälp
MAF Sweden
Majblommans Riksförbund
Mamma United
Maskrosbarn
Mattecentrum
Mentor Sverige Insamlingsstiftelse
Mercy Ships Sweden
Min Stora Dag
Mind
Missing People Sverige
Muslim Aid Sweden
MyRight
MÄN
Naturarvet
Naturskyddsföreningen
Neuroförbundet
New Life Mission
Njurfonden
Nordens Ark
Nordisk Hjälp
NRC Sverige
Ny Gemenskap
Nya Kompisbyrån
Operation Smile Sverige

Oxfam Sverige
Palestinagrupperna i Sverige
Parasportförbundet & Sveriges
Paralympiska Kommitté
Peace Parks Foundation Sweden
Plan International
PMU InterLife
Project Playground
Prostatacancerförbundet
Raoul Wallenberg Academy
Reach for Change
Reportrar utan gränser
Reumatikerförbundet
RFSL
RFSU
Right Livelihood
Riksförbundet Attention
Riksförbundet frivilliga
samhällsarbetare - RFS
Riksförbundet för Rörelsehindrade
Barn och Ungdomar - RBU
Riksförbundet HjärtLung
Riksförbundet Svensk Trädgård
Riksföreningen Sveriges
Stadsmissioner
Riksorganisationen GAPF
RSMH - Riksförbundet för Social och
Mental Hälsa
RUM - Riksförbundet Unga
Musikanter
Rädda Barnen
Save the Orangutan Sweden
Schizofreniförbundet
Scouterna
SIFU Sveriges Insamlingsstiftelse för
utbildning
SIPRI - Stiftelsen Stockholms
Internationella Fredsforskningsinstitut
Sjöräddningssällskapet
Skåne Stadsmission
SOS Barnbyar
Sparks Generation
Spädbarnsfonden

Star for Life
Stiftelsen Friends
Stiftelsen Fryshuset
Stiftelsen Läkare Mot Aids
Forskningsfond
Stiftelsen Rotarys Läkarbank
Stiftelsen Skansen
Stiftelsen Trygga Barnen
Stockholms Stadsmission
Storasyster
Suicide Zero
Svenska Afghanistankommittén - SAK
Svenska Diabetesförbundet
Svenska FN-förbundet
Svenska Freds- och
Skiljedomsföreningen
Svenska Hästars Värn
Svenska Livräddningssällskapet
Svenska Läkare mot Kärnvapen -
SLMK
Svenska Röda Korset
Sverige för UNHCR
Sveriges Konsumenter
Sveriges Sportfiske- och
Fiskevårdsförbund - Sportfiskarna
Sverok
Synskadades Riksförbund
Sörmlands Stadsmission
Terrafem
The Hunger Project Sverige
The Perfect World Foundation
Tjejzonen
Tostan Sverige
Umeå Stadsmission
Ung Cancer
UNICEF Sverige
Uppsala Stadsmission
War Child
WaterAid
We Effect
Wikimedia Sverige
Virus- och pandemifonden - Svenska
Sällskapet för Virologi

Vi-skogen
World Animal Protection
World Childhood Foundation
Worlds Children's Prize
Världsnaturfonden WWF
Västerås Stadsmission
Zelmerlöv & Björkman Foundation
Ågrenska
Örebro Stadsmission
Östergötlands Stadsmission